

Instagram: stela_knjige
Facebook: stela
www.stelaknjige.rs

NASLOV ORIGINALA

Jennifer Crusie

Crazy for You

Copyright © 1999 by Jennifer Crusie Smith

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2021

ZA IZDAVAČA

Marko Sabovljević

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Marina Sabovljević

UREDNIK IZDANJA

Tea Jovanović

LEKTURA I KOREKTURA

Agencija Tekstogradnja

SLOG I PRELOM

Stevan Šormaz

DIZAJN KORICA

Sara Vranić

ŠTAMPA

Alpha print, Zemun

TIRAŽ

1.000

IZDAVAČ

Publik praktikum

Dobrovoljačka 10/I, Zemun

office@publikpraktikum.rs

011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA

2021

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

ISBN 978-86-6035-859-4
COBISS.SR-ID 42162697

DŽENIFER KRUSI

LUD ZA TOBOM

S engleskog preveo
Vladimir D. Janković

Stela

Liju K. Ebotu, bogu među ljudima

1.

Jednog oblačnog martovskog popodneva, sedeći u istom onom kabinetu u srednjoj školi u kojem sedi već trinaest godina, i škrgućući zubima jer je sedamdeset drugi put otkako su se upoznali svojoj boljoj polovini rekla da će doći kući u šest, zato što je sredo, a ona se sredom uvek vraća kući u šest – Kvin Mackenzi je podigla oči sa akvarela koji su ležali na stolu i susrela se sa svojom sudbinom.

Njena sudbina bilo je jedno crno psetance beznadnih očiju, tako da nije to odmah shvatila.

Sve ostalo, međutim, jeste shvatila. Pas kojeg je u rukama držala njoj najdraža učenica bio je pseći ekvivalent ogoljenog živca: žilavo crno telo, tanke bele noge, špicasta crna glava, a sve to skupa tako napregnuto da je jadno štene svo drhtalo. Videlo se da mu je hladno, da se plaši, da je gladno i unezvereno dok se koprcalo u Teinim rukama, a Kvin je već bila pečena. Nijedna životinja ne bi smela ovako da izgleda.

„O...“, Kvin je ustala i pošla prema Tei, a Bil je zajecao pa rekao: „Ne opet isto.“

„Pronašla sam ga na parkiralištu.“ Tea je spustila psa na pod ispred Kvin. „Znala sam da ćete vi znati šta dalje s njim.“

„Dodi, bebice.“ Kvin je čučnula, ni previše blizu ni previše daleko od životinje, pa počela rukom da gladi patos. „Dodi, dušice. Nemoj da se plašiš. Sad je sve u redu. Ja ću se brinuti o tebi.“

Pas se sada još jače tresao, trzajući glavom levo-desno. A onda je šmugnuo ka najbližim vratima, gde se, nažalost po njega, nalazila ostava.

„Pa, ovako neće imati kuda, i lakše ćemo ga uhvatiti“, reče Bil, glasom iz kojeg su, kao i uvek, izbijale razdraganost i samouverenost. Svaki dan bio je lep za Bila, čoveka koji je s ragbi timom srednje škole u Tibetu pet puta uzastopce osvajao šampionsku titulu, a s bejzbol timom četiri – peta im je bila nadohvat ruke – i to, verovala je Kvin, isključivo tako što mogućnost poraza nikada nije ni uzimao u razmatranje. „Znaš gde hoćeš da stigneš, i samo kreneš tamo“, govorio je on momcima, i oni bi to i činili.

Kvin je odlučila da želi da bude negde drugde, negde gde služe picu, ali morala je pre toga da zbrine ovog psa i otarasi se Bila. Otpuzala je do vrata na sve četiri, trudeći se da deluje umirujuće. „Gledaj sad, mene psi vole“, rekla je svojim najboljim „dodi mami“ glasom, dok se pas tresao kao prut stojeći kraj rolne krep-papira u dubini uzane ostave. „Ne znaš ni sâm šta propuštaš. Stvarno, ja sam ti po ovome čuvena. Dođi.“ Prišla je malo bliže, još na sve četiri, a pas se sav izbečio.

„A ti si ovo baš morala da uradiš“, reče Bil Tei dobrodušno, i Kvin oseti kako joj on u isto vreme ide na živce, isto koliko je mori osećanje krivice što ga je obmanula. „Nema više pasâ“, rekao joj je bio kad je prethodni put spasla lutalicu. „Znaš i sama da ne moraš sve da ih spasavaš.“ A ona je tada klimnula glavom, tek da mu stavi do znanja da ga je čula, što je on prihvatio kao znak saglasnosti, i Kvin ga je i ostavila u tom ubeđenju, jer tako joj je bilo lakše; nema svrhe praviti probleme koje bi posle ionako sama morala da rešava.

I eto je sad, vara ga s jednim mešancem.

Ponovo je pogledala psa u oči. *Biće sve u redu. Ne obraćaj pažnju na to što ovaj veliki plavušan govori.* Pas se malo primakao i

zagledao se u nju, ali sada je već užas ustupio mesto obazrivosti u njegovim zabrinutim očicama. Napredak. Da Kvin ima još deset sati fore i jedan sendvič sa šunkom, možda bi joj i sâm došao.

„Ne nameravaš da ga vodiš kući sa sobom, jelda?“ Bil joj je stajao iza leđa, zaklanjajući oskudno popodnevno svetlo koje je ulazilo kroza zid sav u staklu; našavši se u senci, pas je opet uzmakao, uplašivši se mraka. Nije Bil bio kriv što je tako krupan, ali mogao je bar da primeti da baca ogromnu senku kud god da krene.

„Zato što mi ne smemo da držimo pse u stanu.“ Bil je govorio strpljivo, kao pravi nastavnik, saopštavajući joj ono što je već i sama znala, navodeći je ka ispravnom zaključku.

Moj zaključak je da ti meni ovde popuješ. „Neko mora da spasava lutalice i nalazi im krov nad glavom“, reče Kvin ne osvrćući se.

„Tačno tako“, reče Bil. „Zato mi i plaćamo porez koji ide Službi za zaštitu životinja. A što ih ne bismo lepo pozvali i...“

„Kafilaciju?“ Užas se osetio u Teinom glasu.

„Ne ubijaju oni sve njih“, reče Bil. „Samo one bolesne.“

Okrenuvši se, Kvin ugleda Teu, u čijim se očima videla neverica. *Da, da*, kao da je Kvin htela da joj kaže, *on stvarno veruje u to*. Ali ništa nije rekla, već je opet pogladila rukom pod. „Dođi ovamo, bebiце. Dođi.“

„Dušo.“ Bil joj je spustio ruku na rame. „Hajde, ustani.“

Ako mu naglo skloni ruku s ramena, to će ga povrediti, a to ne bi bilo fer. „Sve je u redu“, reče Kvin.

Bil je pomerio ruku, a Kvin je izdahnula, i toga časa postala svesna koliko je dugo zadržavala dah.

„Idem ja da pozovem...“

„Bile.“ Kvin se stvarno trudila da joj se u glasu ne oseti netrpeljivost. „Idi ti u teretanu, završi šta imaš, a ja ću ovo ovde da sredim. Biću kod kuće u šest.“

Bil je klimnuo glavom, prosto zračeci trpeljivošću i najboljom željom da pomogne, uprkos nelogičnom otporu koji je Kvin iskazivala prema Službi za zaštitu životinja. „Naravno. Idem ja da ti zagrijem kola, pa ću da ih dovezem pred vrata.“ Pomilovao ju je po ramenu i dodao: „Ti ostani ovde“, kao da je ona uopšte nameravala da krene za njim, a kad je otišao, Kvin je tačno mogla da ga zamisli kako prti preko sleđenog parkirališta prema njenom CRX-u, kao da ne postoji ni najmanja mogućnost da se usput oklizne. U njegovom slučaju verovatno i nije postojala; vikinci vole led, a sa svojih sto devedeset pet centimetara i sto deset kilograma, Bil je bio viking nad vikinзима. Ceo Tibet je obožavao trenera Bila, jer to majka više ne rađa, ali Kvin je već bila počela da se preispituje.

A nije bilo fer s njene strane, to što se preispitivala. Dobro je znala da će joj Bil zagrijati kola, pošto prvo otključa vrata svojim ključem, ne njenim, nego svojim, a to joj je isto smetalo kod njega, to što je pre dve godine narezao taj ključ bez pitanja, tek što su počeli da se zabavljaju. Ali kako je ipak narezao taj ključ, mogao je sâm da ode i napuni joj rezervoar, pa bi bilo apsolutno nelogično da se ona sad zbog toga ljuti. Nedolično bi bilo žaliti se na muškarca uvek besprekorno čistog, velikodušnog, uviđavnog, zaštitnički raspoloženog, punog razumevanja i uspešnog, koji je, pritom, od 1997. naovamo spiskao stotine i stotine dolara u fosilno gorivo za njen automobil. Realno gledano, taj tupadžija je bio savršen muškarac.

Kvin je opet pogledala u psa. „Čim te izvadim iz ove ostave“, reče, „ima ozbiljno da porazmislim o svom ljubavnom životu.“

„Šta?“, na to će Tea, ali nije još stigla ni tu reč da završi, a Kvin je već vrtela glavom.

„Nije bitno. Da nemaš možda nešto za jelo u toj torbi? Znam da bih mogla prosto da uđem unutra i ščepam kucu, ali ona bi se silno plašila. Više bih volela da mi dođe sama.“

„Čekaj.“ Tea je preturala po ogromnoj kožnoj tašni koju je nosila svuda sa sobom, pa iz nje izvuče polovinu štanglice sa žitaricama.

„Žitarice“, reče Kvin. „Daj šta daš.“ Odmotala je papir, odlomila parčence i gurnula ga psu. Ovaj je uzmakao, pa polako krenuo napred, dok mu je crna njuškica drhturila. „Dobro je“, prošaputa Kvin, i pas oprezno uze hranu.

„Fina kuca“, prošaputa Tea, a Kvin klimnu glavom pa spusti još jedno parče štanglice na pod, ali tako da ovoga puta bude bliže njima. Pas se približavao, mic po mic, ne skidajući pogleda s njih dve, za slučaj da preduzmu neku protivpasju aktivnost, a njegove crne, vodnjikave oči kao da su poručivale Kvin: *Pomogaj, spasi me, uredi mi život.*

„Hajde, zlato moje“, prošaputala je Kvin, i pas je prišao bliže po još jedan zalogaj.

„Zamalo“, kroz uzdah će Tea, a pas sede pred njih, i dalje na oprezu, ali već mirniji, pa nastavi da žvaće žitarice.

„Zdravo“, reče Kvin. „Dobrodošao kod nas.“

Pas je nagnuo glavu u stranu, pa crnim repićem počeo da briše pod. Jedna obrva mu je bila bela – primetila je to Kvin, a bele su bile i četiri bele šapice, i vrh repa, baš kao da su ga umakali u farbu.

„Sad ću ja da te uzmem“, obrati mu se Kvin. „Nema žurbe.“ Pružila je ruke i lagano ga uzela u ruke; pas se malo trznuo, a onda je ona sela, da bi mogla da ga drži u krilu. Dala mu je i ono malo što je ostalo od štanglice, a onda se životinja opustila i počela da žvaće, dok ju je ona mazila po leđima. „Stvarno slatka kuca“, reče ona Tei i nasmeši se prvi put otkako je Bil onomad ušao u prostoriju. Još jedan problem rešen.

„Kola su tu“, reče Bil s vrata, a pas se štrecnu. „Sad možeš da ga odvezeš do Azila, kad kreneš na picu.“

Kvin je milovala psa i u sebi nabrajala na čemu sve u životu može da bude zahvalna. Imala je sreće što je našla Bila; mogla je, na kraju krajeva, da zaglavi s nekim s kim je teško živeti, s nekim kao što je njen otac, koji je živeo za *ESPN*,¹ ili recimo njen bivši zet, koji je bio genetski nesposoban za emocionalno vezivanje. Nik bi je otkaćio posle godinu dana, iz čiste dosade, što je stvarno jadan razlog da bilo koga otkaćiš. Da nije tako, odavno bi ona ostavila Bilija.

„Služba ti je tamo, na starom auto-putu“, reče Bil. „Kad prođeš drajv-in bioskop.“

Kvin se nasmešila Tei. „Dobra si bila, hvala ti za žitarice.“ Ustala je, i dalje držeći psa u naručju, a Bil uze njenu jaknu.

„Spusti to“, reče on dok joj je pridržavao jaknu.

Kvin je dala psa Tei, dozvolivši Bilu da joj pomogne da se obuče.

„Nemoj predugo da se maješ s Darlom“, reče joj on, pa je opet poljubi u obraz, a ona prođe pored njega da uzme psa, žudeći već za toplotom njegovog žilavog sitnog tela. Životinja je pogleda sa zebnjom, a ona reče: „Sve je u redu, ništa ne brini.“

Bil ih je otpratio do vrata, pa izašao s njima na hladan martovski vetar, držeći Kvin otvorena vrata od kola dok je ona zastala da upita Teu: „Hoćeš da te odbacim negde?“

„Ne“, reče Tea. „Videćemo se sutra.“ Oklevala je, oprezno pogledajući Bila, pa dodade: „Hvala, Makenzijeva.“

„Bilo mi je zadovoljstvo“, reče Kvin, i skliznu na vozačko sedište dok je Tea preko leda išla ka grupi učenika.

„Odnećeš ga u Azil za životinje, jelda?“, reče Bil dok joj je pridržavao vrata.

Kvin pogleda u stranu. „Vidimo se.“ Zatvorila je vrata, a Bil uzdahnu, jer upravo behu potvrđene najcrnje njegove slutnje.

¹ Američka sportska televizijska mreža. (Prim. prev.)

Kvin je gledala u psa koji joj je, sav napet, stajao u krilu: „Znaš, upropastio si mi dan“, reče ona drugarski. *Nema ničeg lošeg u ovome, ali baš ničeg, sve je u najboljem redu u ovim kolima, naročito ako si pas.* „Trebalo je da se s Darlom nađem na pici u pola četiri, i evo – kasnim. Ti si mi, kuco, poremetila planove.“

Pseće oči su blistale, kao da se maltene zainteresovao, i Kvin mu se nasmeši, jer je izgledao tako pametno. „Kladim se da si pametan“, reče ona. „Kladim se da si najpametniji pas u kraju.“

Pas je lepo smestio svoju malu koščatu zadnjicu u njeno krilo, obmotavši je repom s belim vrhom, a onda podigao glavu, gledajući Kvin u oči.

„Mnogo si sladak.“ Mazila je sjajno, glatko krzno, koje je bilo hladno; nikako nije moglo da sačuva telesnu toplotu, i pas je drhtao pod njenom rukom, sve sama sapeta žila i mišić. Kvin je otkopčala jaknu i to telašce koje se treslo stavila uza se, tako da mu je sad samo glava virila; pribio se uz nju, ušuškavši se na toplom. Tim pokretom životinja je iskazala neizmernu zahvalnost – jedno opipljivo, jednostavno, telesno *hvala ti*, idemo dalje bez obaveza – i Kvin je uživala u tom prijatnom trenutku, iako je znala da ne bi trebalo. Bil bi se silno uznemirio kad bi je video, govoreći joj kako može da je ugrize, ili o buvama, ili ko zna čemu, ali Kvin je znala da je ovaj pas neće ujesti, a za buve je bilo previše hladno. Verovatno.

„U redu je“, reče ona pogledavši u tamne, zahvalne pseće oči. Kuca je uvukla glavu pod jaknu, tražeći još toplote i sigurnosti, i Kvin oseti kako se, prvi put toga dana, potpuno opustila. Predavati likovno nije lako, i nikada nije ni bilo – dani prolaze uz posekotine od nožića za linorez, prosute boje, nametljive direktore i umetničko očajanje – a u poslednje vreme je bila još napetija nego obično, pomalo i utučena, kao da nešto *ne valja*, a ona nikako da to popravi. Ali sada, dok je privijala ovog psa

uza se, a on se upirao koščatim nožicama o njen trbuh, Kvin se osetila bolje.

„Kakav si ti slatkiš“, prošaputa ona u jaknu.

Bil je pokucao na prozor, tako da pas naglo izbací glavu, a Kvin izdahnu kroz zube pre nego što će spustiti staklo. „Šta je?“

„Mislim se nešto“, reče Bil, a onda pogleda naniže i primeti da je ona psa stavila u jaknu. „Da li ti je to pametno?“

„Jeste“, reče Kvin. „A šta si se to mislio?“

„Na tu picu s Darlom kasniš pa kasniš“, reče Bil. „Što ga onda ne bi lepo odnela u Azil za životinje odmah, jer tako će više ljudi moći u kratkom roku da ga vidi. Tako će brže pronaći dom.“

Kvin je zamišljala psetance kako drhti na nekom hladnom betonskom podu, zatvoreno, samo, i preplašeno iza debelih čeličnih rešetaka, i to pošto je dvaput izdano – jer ona mu je obećala da će mu biti toplo. Opet je pogledala u te tamne, tamne oči. Neko je šutnuo slatko kućence. To se neće ponoviti. *Ja te neću izdati.*

„Budi praktična, Kvin.“ Bilijev ton bio je saosećajan, ali odlučan. „U Službi je čisto i toplo.“

I njena jakna je čista i topla, ali reći tako nešto bilo bi detinjasto. U redu, psa ne može da zadrži, ne bi to bilo praktično, mora nekome da ga dâ, ali ne dolazi u obzir da završi u Azilu za životinje. A kome će ga onda dati?

Pas ju je gledao očima punim poverenja. Obožavanja maltene, ako ćemo pravo. Kvin mu se nasmešila. Morala je da nađe nekog dobrog, nekog smirenog, nekoga u koga ima puno poverenje. „Daću ga Niku“, reče ona Bilu.

„Nik neće psa“, reče Bil. „Azil za živ...“

„Ne znamo da li je tako.“ Kvin je privila psa bliže uza se. „Nik je vlasnik onog stana iznad benzinske stanice, pa neće imati problema sa stanodavcem. Kladim se da će mu se ovaj pas dopasti.“

„Nik neće uzeti tog psa“, reče Bil odlučno, i Kvin je znala da je on u pravu. Kako je Darla jednom zapazila, najbolji način da opišeš Nika bio bi: visok, tamnokos i nezainteresovan za ljudski rod. Kvin se hvatala za najtanju slamku ako je očekivala da će Nik da se poturi za jednog psa.

„Vodi ga u Azil“, reče Bil, na šta Kvin počeo da odmahuje glavom.

„Zašto?“, reče Bil, i malo je nedostajalo da mu Kvin na to uzvрати: *Zato što ga hoću za sebe.*

Sama ta pomisao bila je veoma sebična, ali i sasvim na mestu, i Kvin pogleda psa novim očima.

Možda joj je suđeno da zadrži tog psa.

Uzbuđenje koje ju je proželo na samu pomisao da čini nešto nepraktično bilo je gotovo seksualno, toliko je bilo snažno. *Briga me što to nije razumno*, mogla bi da kaže. *Želim ga.* Baš sebično. Baš uzbudljivo. Srce joj je ubrzano kucalo.

Sebično, ali samo malo. Pa šta je taj pas, sitnica jedna; nije joj se, recimo, prohtelo da promeni život iz korena, ili da promeni muškarca, ili da bilo šta stvarno veliko menja. Samo ta jedna mala promena, ništa drugo. Mala kuca, ništa drugo. Nešto novo u njenom životu. Nešto drugačije.

Čvršće je privila psa uza se.

Edi, najbolja drugarica njene majke, već godinama joj govori da prestane da pristaje na sve i svašta, da ne bude tako praktična, da prestane da pomaže svima ostalima, već da pomogne sebi. „Meni pomoć ne treba“, odgovorila je ona Edi, ali možda je Edi bila u pravu. Možda bi trebalo da počne od nečeg malog, od psa recimo, od ovog psa, pa da to bude ta mala promena, mala pomoć, a onda bi mogla da pređe na krupnije stvari. Možda je ovaj pas Znamen, njena sudbina. Sa sudbinom nema rasprave. Gledajte samo šta se desilo svim onim grčkim junacima koji su to pokušali.

„Ne možeš da zadržiš psa“, reče Bil, na šta Kvin odvrati: „Daj da popričam sa Edi.“

Bil se nasmešio; olakšanje i dobrodušnost preplaviše njegovo lepo lice. Eto jednog srećnog vikinga. „Odlična ideja. Edi je sama samcijata. Dobro bi joj došao ovaj pas, da ima s kim da se druži. To ti je već pametno.“

Nisam to stvarno mislila, poželeva je Kvin da mu kaže, ali nije imalo nikakvog smisla sada započinjati svađu, pa je rekla samo: „Hvala ti, zdravo.“ Podigla je prozor, gledajući u tamne pseće oči. „Biće sve u redu.“ Pas kao da uzdahnu, pa spusti glavu na njene grudi, gledajući je neprestano u oči, kao da mu od toga život zavisi, sve vreme drhtureći od silne napregnutosti. Pametna, pametna kuca. Kvin je, sa osmehom na licu, laganim pokretima mazila životinju, ne bi li ova prestala da se trese. „Ličiš mi na Kejti. K-K-K-Kejti, kao u onoj pesmi. Lepa, mršava K-K-K-Kejti.“ Nagnula se bliže i prošaputala: „Moja Kejti“, na šta je pas izrazio saglasnost uzdahnuvši pa opet, još se tresući, utonuo u tamnu toplotu Kvinine jakne.

S druge strane prozora stajao je Bili i mahao joj, očigledno zadovoljan što je opet onako sva praktična, pa mahnu i ona njemu. S njim će se već pozabaviti kasnije, a sada je kasnila na picu.

Sa svojim psom.

Na drugom kraju grada, u jako osvetljenom drugom boksu servisa i benzinske stanice braće Cigler, Nik Cigler se naginjao nad haubu kamrija Barbare Nidemajer, i mršteći se posmatrao motor. Koliko se njemu u tom trenutku činilo, ama baš ništa nije falilo tom motoru, što će reći da je Barbara imala neke zadnje namere, pri čemu je njemu unapred bilo prilično jasno o čemu je reč, ako se ima u vidu Barbarina sklonost ka oženjenim pripadnicima radničke klase. Mora da joj je ovoga

puta za oko zapao njegov brat Maks. Maksu će to predstavljati problem, ali Nik, sve u svemu, razloga za brigu nije imao. Svako u pakao mora da ode na svoj sopstveni način – procenio je on davno, kad je i sâm, na svoj način, završio u paklu, a ako mu je od kikseva u prošlosti i ostao pokoji ožiljak, pretekale su i neke zanimljive uspomene. Nema svrhe stajati sad na putu Maksovim uspomenama.

Zalupio je haubu Barbarinog trojanskog konja, izvadio krpu iz zadnjeg džepa i prebrisao blistavu haubu, za svaki slučaj, da ne ostavi otiske prstiju. A onda je otišao do trećeg boksa, da se posveti rešavanju novog problema – izduvnog lonca na kolima Bakija Mančestera.

„Jel’ procurela negde ona tojota?“, upita Maks Nika s vrata kancelarije.

„Ulje nigde ne curi.“ Nik je stajao u kanalu ispod Bakijevog ševroleta, brišući krpom ruke, i procenjivao kvar. Auspuh je izgledao kao pocrnela čipka. Moraće da nazove Bakija i kaže mu da će za popravku biti potrebna nezanemarljiva suma. Baki se neće obradovati, ali će mu poverovati.

„I Barbari sam to rekao“, dodade Maks. „Ali ona meni kaže: ‘Pogledaj, molim te, ponovo.’ Ta žena je, jednostavno, preterano oprezna.“

Niku je u tom trenutku došlo da opomene Maksa kako Barbaru, u stvari, uopšte ne zanima nekakvo izmišljeno curenje ulja, ali nije dugo time razbijao glavu. Maks nije od onih koji će prevariti ženu, a sve i da siđe sa uma i počne o nečem takvom da razmišlja, tu je Darla. A Darla nije od onih koje čovek može da zezne i da ostane živ. Barbara nije predstavljala nikakav problem.

„Nikada nije toliko cepidlačila oko kola“, gundao je Maks izlazeći iz kancelarije. „Pomislio bi čovek da više nema poverenja u nas.“ Zastao je pa se, škiljeći, zagledao kroz jedan od

prozora u prvom boksu. „Da nije to Bil napumpao Kvin kad mi nismo gledali?“

Nik je čvršće stegao krpu, pa se zagledao u onaj auspuh još nekoliko sekundi pre nego što će progovoriti. „Ne bi mi to ličilo na Bila.“

„Eno je, ide u *Aperkat*.“ Maks je, žmirkajući, gledao kroz prozor. „I izgleda kao da pridržava stomak. Možda joj se slošilo.“

Pošto je na putu do kancelarije ionako morao da prođe pored vrata, Nik je promolio glavu pored Maksovog uha. Kvin jeste izgledala nekako nezgrapno dok se mučila sa ulaznim vratima salona lepote; teget vindjakna bila joj se nadula oko struka, duge, snažne, u džins odevene noge napregnula je odolevajući vetru, dok joj je kestenjasta paž frizura, kako se ona nagnula napred, padala preko očiju. A onda se okrenula, naslonila se na vrata, i on ugleda pseću glavu koja je virila iz njene jakne. „Batali“, reče on Maksu. „Ima psa.“

„Ja pse više ne primam“, reče Maks. „Dva su i više nego dovoljno.“

Nik je zastao kod lavaboa da spere ono malo ulja što mu je ostalo na rukama. „Možda će ga dati Lois.“

„Sreda je“, reče Maks sumorno. „Došla je da se nađe s Darlom. Nagovoriće je, i moraćemo da se naviknemo na još jedno.“ A onda se razvedrio. „Osim ukoliko je Lois ne istera što je uvela psa. Strašno je sitničava kad joj neko dirne u njen salon lepote.“

Nik je ručnim zglobovom otvorio slavinu. „Ako je Kvin rešila da uvede psa, Lois će je pustiti.“ Toplom vodom nakvasivši ruke, dobro ih je protrljao grubim sapunom, posvećujući pranju više pažnje nego obično zato što mu je Maks išao na živce, a on nije voleo kad mu Maks ide na živce. A onda Nik zavrnu slavinu i obriše ruke, taman da čuje kako Maks završava rečenicu čiji je početak propustio. „Šta?“

„Rekoh, Lois bi morala da bude u strava dobrom raspoloženju pa da joj to dozvoli.“

„Verovatno i jeste.“ Nik je u tom trenutku pozeleo da makar malo zagorča Maksu život. „Verovatno je čula da je Barbara otkačila Metjua.“

Maks se vidno prepao, onoliko koliko neko s večito mirnim izrazom lica uopšte može da izgleda isprepadano. „Šta?“

„Barbara Nidemajer je pustila Loisinog muža“, reče Nik. „Kaže mi jutros Pit Kentor.“

Maks je uprô prstom u Nika. „Ako Barbara bude tražila da se još nešto pogleda, ti idi.“

„A što joj ne bi uradio generalku, majku mu, pa da se ne vraća više?“ Nik je otišao do kancelarije da nazove Bakija. „Obojicu da nas poštediš mukâ.“

„Ona je zgodna žena“, reče Maks. „I ima dobar posao u banci. Ti joj pogledaj kola.“

„Ne treba meni žena s dobrim poslom. Barbarina kola su tvoja briga, pa i sama Barbara.“

„Ti si vlasnik polovine ovog servisa“, nato će Maks. „I nisi oženjen, dođavola. Što li onda od tebe ne traži da pogledaš da li joj curi ulje?“

„Zato što joj se, bogu hvala, ti više sviđaš.“ Ulazeći u kancelariju, Nik je čuo kako Maks duboko uzdiše, da bi nekoliko minuta kasnije, dok je okretao Bakijev broj, čuo kako ovaj podiže haubu Barbarine tojote.

„Nik?“, doviknu mu Maks zaklonjen haubom.

„Da?“

„Izvini zbog one male šale o Kvin. Nisam tako mislio.“

Nik je osluškivao signal – kod Mančesterovih je bilo zauzeto – i razmišljao o Kvin, toploj, odlučnoj i pouzdanoj, suštoj suprotnosti njenoj blesavoj sestri Zoe. Pomisao na Kvin u nevolji nije bila smešna. „Nema veze.“

„Znam da ste vas dvoje bliski.“

Nik je spustio slušalicu. „Ne baš toliko bliski.“

Pošto Maks više ništa nije rekao, Nik se vratio u servis i usredsredio se na ono na šta je i trebalo da se usredsredi – na ševrolet. Automobile je moguće razumeti. Istina je da oni iziskuju malo strpljenja i mnogo znanja, ali uvek rade na isti način. Daju se popraviti. Što se za ljude ne bi moglo reći. Automehaničar, ma kako dobar bio, ništa ne bi mogao da popravi oko njega i Zoe, recimo. On o Zoe više i nije bogzna koliko razmišljao; čak i kada je – ima tome deset godina – čuo da se preudala, jedva da mu je na trenutak poremetila koncentraciju. Ni blizu koliko ovo kad je Maks ispalio štos na račun Kvin.

„Nik?“

U Maksovom glasu i dalje se osećala blaga zabrinutost, pa mu Nik reče: „A nije ti palo na pamet da Barbara možda ima dva automobila, je li? Mogao bi ti, bogme, dosta vremena da provedeš s njom.“

„Baš smešno“, reče Maks, ali se vrati poslu, ostavivši Nika da se usredsredi na izduvni lonac. Drugih pravih problema on ionako nije imao, pošto Darlu nikada ne bi prevario, a Kvin uvek spasava te lutalice pa ih posle deli. Ništa se u njegovom svetu neće promeniti.

Izuzev auspuha Bakija Mančestera.

A na drugoj strani ulice, Darla Cigler se bacila na pohabani kauč presvučen tvidom u majušnom sobičku za odmor *Aperkata*, upravo u trenutku kad je Lois Ferguson ušla sva natmurena, sa onom neopisivom, unazad začesljanom narandžastom kosom zbog koje je ličila na malu buktinju. Lois je Darli pokušavala da nametne svoj autoritet još od dana kada je – prošlo je otada šest

godina – preuzela *Aperkat*, ali Darla je svojevremeno gledala Lois kako jede testeninu u vrtiću. Posle toga, povratka nije bilo.

„Završila si za danas?“, brecnu se Lois. „Tek je četiri.“

„Danas idemo na picu“, reče Darla. „Završila sam.“

„Pa, Džini Spejd stvarno lepo izgleda, svaka ti čast.“ Lois je prekrstila ruke tako čvrsto, da joj se siva bluza zategla na nerazvijenom koščatom poprsju. „Godinama nije izgledala tako.“

„Da, možda će sada upoznati nekoga i preboleti onog bezvrednog varalicu Roja“, reče Darla, a onda se ljutnu na sebe što je zaboravila da je prošlo tek godinu dana otkako je Lois ostala bez bezvrednog varalice Metjua.

„Metju hoće da se vrati“, reče Lois, i Darla se malo uspravi na kauču ne bi li za promenu ukazala Lois malo pažnje, upravo u času kad je Kvin uletela kroz vrata radnje, s tamnoridom kosom koja je letela na sve strane, i sa psom koga je krila u jakni.

„Znam da kasnim“, reče ona. „Izvinjavam se...“

Iznenadivši se što vidi psa, Darla podiže ruku. „Čekaj malo.“ Pogledala je Lois. „Zeš me. Ostavio ju je?“

„Ko je ostavio koga?“ Kvin je muku mučila s jaknom, skidajući je prvo s jedne, pa s druge ruke. *Prilično gadno izgleda taj pas*, primetila je Darla. Ali spasavanje ružnih pasa uobičajena je aktivnost za Kvin, ni blizu toliko zanimljiva kao bomba koju je Lois upravo bacila, pa je stoga i dalje punu pažnju posvećivala Lois.

„Imaš psa“, rekla je Lois.

„Vala imam.“ Kvin je prebacila jaknu preko naslona fotelje boje avokada. „Neću ga ispuštati iz ruku. Patos ti neće dotaći, kunem ti se. Ko je koga ostavio?“

„Ha!“ Dok se vraćala priči o velikoj svojoj pobedi, Loisine usne iskriviše se u škrt osmejak. „Barbara je ostavila Metjua. Juče mu je dala korpu, drolja bankarska.“

„Jee.“ Kvin je sela u fotelju držeći psa u naručju.

„Bože.“ Darla se dobro zavalila, razmišljajući šta li će sad biti. „Godinu dana su bili kô čizma i čarapa. Šta se dogodilo?“

„Nešto se dogodilo na onom prokletom putovanju, ono, kad su išli na Floridu.“ Loisine usne još jače se stisnuše. „Mene nikad na Floridu nije vodio, proklet bio.“

Darla je po glavi vrtela razne mogućnosti. „Našla drugog?“

„Ako i jeste, i njega je otkočila. Eno je u gradu, živi sama u onom njenom kućerku, a Metju je dole, u *Sidru*.“ Lois je sela na drugu izdrndanu fotelju, preko puta Darle. „Hoće sad da se vrati.“

Darla je slegnula ramenima. „To ima smisla. Ajd’ mi nađi tipa koji bi voleo da živi u motelu.“

„I ti ćeš da ga primiš?“, upita Kvin.

Lois je slegnula ramenima. „A što da ga primim? Imam kuću, imam ovo ovde. Šta će mi on?“

Darla pomisli na Maksa. „Za druženje. Za zabavu. Seks. Uspomene. Da imaš koga da poljubiš u novogodišnjoj noći.“

„Ostavio me je zbog one drolje bankarske“, reče Lois. „Šta misliš, kol’ko nam je posle toga stalo do druženja?“

Po načinu na koji je Lois premetala preko jezika reči *drolja bankarska*, Darla je bila u dobroj meri sigurna da predmet Loisinog gneva zapravo nije Metju. Možda bi se taj brak još mogao spasti. U tom slučaju, s Lois bi lakše bilo raditi. „Udala si se za njega dan posle velike mature. Šesnaest godina si provela s njim. On je samo godinu dana bio s Barbarom Nidemajer, i sad mu je žao. I to je nešto.“ Mora da mu je žao, pretpostavljala je Darla. Ako želi da se vrati Lois, iako zna kakva je kučka umela da bude i pre nego što ju je ostavio zbog mlađe žene, onda mora da mu je *stvarno* žao. „A i dobro zarađuje.“ Setila se kad je poslednji put Metju dolazio kod nje kući da im popravi sudoperu. „Bogami dobro zarađuje.“

„I ja dobro zarađujem“, reče Lois. „Šta će mi on?“

„Pa, treba ti“, reče Kvin, praktična kao i uvek. „Da ti ne treba, ne bi o tome ni pričala.“

„Prosto sam se razbesnela, ništa drugo.“ Lois je stegla vilice pre nego što će produžiti. „Baš nam je dobro išlo, a onda se njoj pokvario odvod u kadi, pa joj se zapušio lavabo, pa je namerala da u prizemlju napravi drugo kupatilo, kao da joj je drugo uopšte bilo potrebno kad živi tamo sama, a ako mene pitaš, sve je ona to isplanirala...“

Darla se isključila, pošto je istu ovu tiradu čula i ranije, nekoliko puta, zapravo, otkako joj je Barbara Nidemajer aprila prethodne godine preotela Metjuja. A što se tiče toga da je Barbara sve to isplanirala, pa – stoji da joj Metju nije bio prvi oženjen muškarac. Stvarno je Lois trebalo da se opasulji čim je Barbara počela da pominje to drugo kupatilo. Darla bi se opasuljila posle drugog dolaska u servis. Ta žena je imala istorijat. Metju je bio br. 3, zaboga miloga.

„... i sad misli da može tek tako da se ušeta nazad“, završila je Lois. „Ma, neka ga đavo nosi.“

„Ja bih još malo razmislila“, primeti Darla. „Barbara ti je otprilike kao grip. Muški je zakače, ali je onda pregrme. Ne bi se reklo da Gil i Luis gaje neka nežna osećanja prema njoj. Koliko je meni poznato, Luis se ponovo ženi. Mislim, Barbara očigledno ume da preporodi muškarca. Metju, sem toga, zarađuje boli glava, i snaći će se već taj ako ga ti ne primiš natrag.“

Lois ju je prostrelila pogledom.

„U pravu je“, reče Kvin. „Ukoliko ti želiš da ti se vrati.“

Darla je raširila ruke, nastojeći da izgleda bezazleno. „Da ti nije stvarno stalo, ne bi ovako besnela, samo sam to htela da ti kažem. Primi ga. Neka ispašta. Ako uradiš sve kako treba, vodiće i tebe na tu Floridu.“

„Ništa ti ne shvataš“, reče Lois. „A šta da je o Maksu reč?“

Sama pomisao na to da bi Maks mogao da je prevari bila je toliko smešna, da se Darla umalo nije zacerekala. Maks je bio divan, i fin koliko jedno muško čeljade to uopšte može da bude, ali žene nisu čak ni očijukale s njim jer se iz aviona videlo da je srećno oženjen. Ili da, ako ćemo pošteno, očigledno nije ni najmanje zainteresovan za bilo kakve promene u svom životu. Što, realno, i nije baš jedno te isto. Darli više nije bilo do cerekanja, ali je ubedila sebe da joj se posrećilo što kraj sebe ima tipa koji je tako zadovoljan. „A ja bih mu rekla: 'Makse, magarče jedan, šta li si *mislio*, bokte mazô!'“, odgovori ona na Loisino pitanje. „A onda bih ga primila. Muž ti je, Lois. Zajebô je stvar, i treba za to da plati, ali ne bi smela tek tako da digneš ruke od njega.“

Lois je i dalje izgledala ljuta, ali bilo je sad u toj ljutnji i prime mese zamišljenosti.

„Izuzev ako ga više ne voliš“, reče Kvin. „Izuzev ako stvarno ne želiš da budeš slobodna i radiš šta ti je volja.“

„Alo?“, obrati joj se Darla. Ovo stvarno nije ličilo na Kvin, onu što uvek sve popravlja. „Naravno da hoće da joj se vrati.“

Lois je ustala. „Ovo je smešno“, reče ona, pa se vrati u radnju, zalupivši vrata za sobom.

„Znaš, nikako ne razumem Barbaru“, reče Kvin mršteći se dok je milovala psa u krilu. „Ona je fina žena. Zašto stalno drugim ženama mažnjava muževe?“

„Zato što nije fina žena“, reče Darla prosto. „A šta tebi bi da pominješ Lois nekakvu slobodu? Lois želi da bude slobodna isto koliko želi da bude sredovečna.“

„Rekoh samo, trebalo bi i o tome da razmisli“, reče Kvin, bolje se namestivši u fotelji, a sve vreme izbegavajući Darlin pogled. „Ne postoji dokaz da život mora biti bolji ako imaš muško pored sebe.“

„U Tibetu jeste“, reče Darla. „Stvarno misliš da bi Lois htela da visi u gril-baru *Kod Boa* i tamo, rekreacije radi, lovi razvedene pijance?“

Kvin napravi grimasu. „O, daj... Pa mora da postoji nešto između braka i *Boa*.“

„Naravno da postoji. Život koji vodi Edi.“ Darla se opet opružila na kauču. „Cele nedelje držiš časove, u slobodno vreme s mamom ideš po rasprodajama polovne robe po garažama, a uveče podgreva ono što je ostalo od ručka u pustoj kući.“ Darli je to ličilo na pakao.

„To što si sama ne mora da znači da si i usamljena“, reče Kvin. „Ja mislim da Edi voli samoću – uvek priča o tome kako je dobro vratiti se kući, a ono tišina. A možeš i da budeš s nekim pa da ipak budeš usamljena.“

Po Darlinom mišljenju, verovatno je kod većine ljudi upravo takva situacija: da su usamljeni iako imaju nekoga. Što, naravno, ne znači da je ona usamljena s Maksom.

Kvin je privila psetance uza se, i pritom nije zračila srećom, a Darla je pogleda škiljeći. „Nešto nije u redu s tobom i Bilom?“

Kvin se zagledala u pseće oči. „Sve je u redu.“

„U redu“, reče Darla. „Ispljuni.“

Kvin se opet promeškollila u fotelji. Pas ih je obe držao na oku. „Zadržaću ovog psa.“

Imaš bež tepih, htela je Darla da joj kaže, ali joj se učinilo da to nije način da se nekome pruži podrška.

„Bili traži da ga nosim u Azil za životinje“, produži Kvin. „Ali ja ću da ga zadržim. Briga me šta će on da kaže.“

„Bože.“ Darli nije promaklo kako je Kvin podigla bradu, i osetila je prve znake uznemirenosti. Bil se neverovatno glupo postavio u vezi sa ovim. „Poznajе te dve godine, a misli da ćeš da odvedeš psa u kafileriju?“

„To je praktično rešenje“, reče Kvin, ne skidajući pogled sa psa. „Ja sam praktična osoba.“

„Jesi, baš.“ Darli je sad već bilo nelagodno. Oduvek je želela da i Kvin živi u braku koji će biti dobar kao njen. Dobro, jeste Bil bio pomalo dosadan, ali takav je i Maks. Ne možeš da imaš i jare i pare. Napraviš kompromis. To i jeste suština braka. „A šta ako ti kaže: ili pas, ili ja? Nećeš valjda vezu da rizikuješ zbog psa.“

Pas se zagledao u nju dok je govorila, maltene kao da škilji, i Darla prvi put primeti koliko on, u stvari, podmuklo izgleda. Izaziva. Vragolast, maltene. Pa dobro, ima to smisla. Da se Kvin našla u rajskom vrtu, Satana bi joj se ukazao u telu koker-španijela.

„Nije Bil baš tako težak.“ Kvin se zavalila, očito nastojeći da zvuči nehajno, ali je zbog toga samo zvučala još napetije. „Među nama nema problema. On voli da mu svaki dan bude isti, a pošto mu svaki dan i jeste isti, on je zadovoljan.“

Isto bi važilo i za Maksa. „Pa, takvi su ti muškarci.“

„Stvar je u tome što ne bih rekla da mene to zadovoljava.“ Kvin je mazila psa, koji se naslanjao na nju, gledajući je onim hipnotišućim, tamnim očima, kao da je mami da nađe manu jednoj savršenoj vezi. „Počinje već da me proganja to saznanje da ću tako živeti doveka. Mislim, volim ja da predajem u školi, i Bil jeste dobar lik...“

„Čekaj malo.“ Darla se uspravi. „Bili je *sjajan* lik.“

Kvin je malo splasnula. „Znam.“

„Ubija se od posla sa onim klincima u timu“, reče Darla. „A i ostaje posle škole da priprema Marka za testove sposobnosti...“

„Znam.“

„... i uvek je prvi kad se organizuje neka humanitarna akcija...“

„Znam.“

„... i prošle godine je proglašen za učitelja godine, i to s debelim zakašnjenjem...“

„Znam, Darla.“

„... a tebe gleda kao da si kraljica“, dovrši Darla.

„E pa, toga mi je preko glave“, reče Kvin, opet isturivši bradu. „Vidi, jeste Bil fin – važi, sjajan je“, reče ona, podigavši ruke kad je videla da se Darla opet sprema da joj prigovori. „Ali ono što se među nama dvoma dešava – nije uzbudljivo. Nikad nije bilo uzbudljivo. A kad vidim kako Bil sve planira, nikad mi uzbudljivo neće ni biti.“

Meni je *bilo*, pozelela je Darla da kaže. Ona i Maks su svojevremeno bili napaljeni do daske. I sad kao da joj je pred očima – gleda je onako, kao da je nišani, a na licu mu osmeh koji govori *nešto bih radio s tobom*, pa kako su se smejali zajedno – ali, opet, ne može čovek da očekuje da će tako biti zauvek. U braku su bili već sedamnaest godina. Ne može uzbuđenje sedamnaest godina da traje.

„Nije, u stvari, Bil za to kriv“, reče Kvin. „Mislim, ni pre nego što se on pojavio meni ništa nije bilo uzbudljivo. Nije mi to, prosto, u kartama, eto šta je. Nisam uzbudljiva osoba.“

Darla je taman zaustila nešto da kaže, pa odustala. Kvin joj je bila mnogo draga, ali...

„Shvataš?“ Konačno je Kvin pogledala Darlu u oči, savršenje na sa zemljom. „Ti bi sad da mi kažeš kako jesam uzbudljiva, a ne možeš. Zoe je bila uzbudljiva, a ja dosadna. Mama je imala običaj da kaže: 'Neki ljudi su uljane slike, a neki su akvareli', što je trebalo da znači: 'Zoe je zanimljiva, a ti si malo bledunjava.'“

„Ti si ona na koju čovek može da se osloni“, reče Darla. „Ona na koju se svi oslanjaju. Da si ti uzbudljiva, svi bismo mi bili sjebani.“

Kvin je kljoknula. „E pa, *dosta* mi je toga. I ne znači to da ću ja sad da skačem bandži ili izvodim neke gluposti. Samo hoću ovog psa.“ Pas ju je opet pogledao odozdo, zbog čega se Darlina

nelagoda preobrazila u istinski užas. „To čak ni uzbudljivo nije, to da usvojiš psa. A i nije neki naročiti prohtev, zar ne?“

„Pa, zavisi...“ Darla je ošinula psa pogledom. *Za sve si ti kriv.*

„Zar tebi nikad ne dođe da poželiš nešto više?“, Kvin se nagnula napred, netremice i strastveno gledajući Darlu očima boje badema, tako da je ovoj bilo neprijatno. „Zar ti se nikad ne desi da sagledaš svoj život i kažeš: 'Zar je ovo – to?'“

„Ne“, reče Darla. „Ne, ne, ne desi mi se. Gledaj, ponekad moraš da se zadovoljiš manjim od onoga što želiš da bi sačuvala vezu.“

„Ti se nikada nisi zadovoljila s Maksom“, reče Kvin, i Darla se ugrize za usnu. „E pa, ja želim da budem kao ti. Ovaj put makar – neću da se zadovoljim.“

Privila je psa još tešnje uza se, i Darla pomisli: *Svi se nečim zadovolje.* Pas je pogledao Darlu, čekajući je da misao izgovori naglas, davo jedan prurušeni. *Ne dolazi u obzir,* reče mu Darla u sebi. *Nećeš me uvaliti u nevolju.* „Pa dobro, sa čime ćeš picu?“, upita Darla nagnuvši se preko stola, pa uze telefon. „Kao i obično, jelda?“

„Ne“, reče Kvin. „Hoću nešto drugačije.“